

Landsliðið gjørdist fyrsti gestur á Hilton

Føroyski landsliðshópurin, sum kom heim aftur til Føroya hósnáttina eftir vinardystin móti Danmark, er innkvarteraður á Hotel Hilton í eina viku, og sostatt eru føroysku landsliðsleikararnir fyrstu gestirnir, ið hotellið hevur havt. Tí hotellið er ikki opið fyri almenninginum enn.

Jana takkar fyri seg

Tað hevur verið hennara lív í 34 ár, men nú er tíðin komin at ganga aðrar leiðir. Tað sigur Jana Thomsen, sum hevur havt Faroe Fitness í Havn øll hesi árini.

– Sum oftast eri eg til arbeiðis frá tíðliga á morgni til seint á kvøldi, og tað er eisini leygardag og sunnudag, so eg havi ongantíð frí. Nú eri eg ordiliga troytt av longum døgum, og eg havi fingið tvey ommubørn, sum eg gjarna vil hava meiri tíð til at vera saman við, sigur Jana Thomsen.

Skúlin við Streymin tikin í nýtslu

– Í heystferiuni lata vit dyrnar upp í okkara nýggja, stásiliga skúla og ítróttahøll. Vit vóna, at ung sum eldri koma ein túr at hyggja eftir skúlanum og fáa sær ein betri bita, sigur ein fegin Heðin Zachariassen, borgarstjóri. Verkætlanin, sum byrjaði 1. desember 2016, er størsta byggiverkætlan í Sunda kommunu nakrantíð. Nýggi skúlin, ið nú rúmar øllum næmingum frá 1. til 10. flokk er bygdur saman við verandi skúla. Í skúladeplinum eru nútímans skúlastovur, serstovur, ítróttahøll, svimjihylur, fimleikahøll, musikkúli, bókasavn og stórt miðtøki til felagstiltøk.

Sonja skal kanna sjómenn

Sonja Jógvansdóttir er leiðari fyri eina granskingarætlan, sum skal kanna upplagstar sjómenn. Verkætlanin hevur fingið 329.391 krónur í stuðli frá Sjúkrakassagunninum. Tað eru Fiskimannafelagið og Samtak, sum standa fyri at gera hesa gransking, og verkætlanin hevur hesa yvirskrift: »Uppilagstur. Samrøðukanning við sjómenn, sum vegna skaða, slit, sjúku ella av øðrum ávum eru noyðdir at gevast á arbeiðsmarknaðinum«.

Fokus á ADHD í oktober

Oktober er ADHD Awareness month, sum er eitt afturvendandi altjóða tiltak har feløg, stovnar, einstaklingar og onnur varpa ljós á neuropsykiatrisku diagnosina ADHD. Umleið fimm prosent av børnum og tvey og eitt hálvt prosent av vaksnum hava ADHD, sambært World Health Organization, og tí er heimsherferðin til frama fyri upplýsing og tilvit fyri hundatals milliónum.

Oktober:

Løgtingsmaður staðfest ADHD: Tað kom óvart á meg

Hóast 55 ára gamli Erhard Joensen í barna- og ungdómsárunum var sera væl fyri kropsliga, iðkaði nógvan ítrótt og kláraði seg væl í skúlanum, sær hann fleiri tekin um, at hann hevur havt óviðgjørt ADHD, nú hann sum vaksinn lítur aftur um bak

Fyri trimum árum síðani fekk hann diagnosuna ADHD, og síðani hevur hann lært seg at liva við avbjóðingunum. Hann vónar, at tað verða fleiri, sum ikki skammast við at fortelja, at tey hava ADHD, tí ADHD er arvaligt og rakar nógvir føroyingar.

– Tað er einki at ivast í, at tað enn í dag er ein stigmatisering kring ADHD. Sjálvur gjørdi eg vart við, at eg havi fingið tað staðfest, áðrenn eg stillaði upp til lögtingsvalið í fjør. Tað lögna hendi, at eingin segði eitt orð. Tað var onkur einkultur í tingbólkinum, sum tosaði við meg um, hvat ADHD er. Men eingin í mínum vinasara tosaði um tað, tí tað er enn so duldargjørt, og tað er í veruleikanum synd, tí tað eru nógvir føroyingar, sum hava arvaligu sjúkuna ADHD, sigur 55 ára gamli lögtingsmaðurin, Erhard Joensen,

sum fyri trimum árum síðani sjálvur fekk staðfest ADHD og sum nú er í viðgerð og hevur lært seg at liva við avbjóðingunum og eisini fyrimumunum, sum útgreiningin hevur givið honum.

Í oktober mánaði fyri trimum árum síðani bleiv tá 52 ára gamli Erhard Joensen sjúkur. Hann endaði í sjúkrabili og fór á Suðuroyar Sjúkrahús. Hann fekk at vita frá læknanum, at hann skjótast gjørligt skuldi fáa fatur á einum sálarsjúkum ella sálarsjúkum (psykiatara) og fáa eina útgreining, tí tað, sum feilaði var, at hann hevði fingið eitt álvarsamt óttaherðindi. Erhard Joensen fekk tá tíð hjá sálarsjúkum og eftir hetta hjá privatum sálarsjúkum, tí hann hevði varhuga av, at skuldi hann gjøgnum almennu skipanina, fór tað at taka fleiri ár, áðrenn hann slapp

framat. Eftir trýggir mánaðir og nakrar samrøður staðfesti sálarsjúkum, at Erhard Joensen hevði ADHD, og orsøkin til, at hann var endaður á sjúkrahúsinum nakrir mánaðir frammanundan var, at hann hevði livað við óviðgjörðum ADHD.

– Hetta kom púra óvart á meg. Eg hevði hoyrt um orðið ADHD, men eg visti onki um tað. Eg fór síðani at lesa um ADHD, og hvat tað hevur við sær, sigur hann.

Hann greiðir frá, at hóast hann í barna- og ungdómsárunum var sera væl fyri kropsliga, iðkaði nógvan ítrótt og kláraði seg væl í skúlanum, sær hann fleiri tekin um, at hann hevur havt óviðgjørt ADHD, nú hann sum vaksinn lítur aftur um bak.

– Tá ið eg hyggi aftur á tíðina, tá ið eg gjørdist eldri, varð giftur

og fekk familju, er órógvíð frá barndóminum ikki horvið. Eg havi arbeiðt ótrúliga nógv, bæði tá børnini vóru lítil og allan vegin upp eftir. Eg arbeiðdi sum málari tey fyrstu 14 árin, vit høvdu børn, áðrenn eg fór upp í laksaaling. Eg var úti til arbeiðis í nógvir av mínum vaknu tímum, og síðan arbeiðdi eg víðari í høvðinum eftir tað. Eg hvørki dugdi ella kundi kobla úr, greiðir

» – Onkuntíð veit eg ikki, hvar eg skal fara, og siti tá inni á vesinum eina løtu fyri at fáa frið.

Bára Silvansdóttir, sum hevur ADHD og gongur á Glasi.

» – Eg geri tað, sum eg dugi, og eg havi góð fólk til alt annað.

Rúni Djurhuus